

ne kategorije oseb, jasno opredeljene namene učenja in prožnost v organizaciji in metodah. Priznavanje učenja, ki je potekalo izven formalnega sistema, ima lahko torej izrazito inkluzivno vlogo, saj omogoča deprivilegiranim odraslim, ki so bili v tem sistemu (sistemu izobraževanja) neuspešni oz. jim sistem ni bil dostopen, da ovrednotijo in verificirajo svoje znanje.

Razvoj priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja v Evropski uniji in Sloveniji

V zadnjih desetletjih je pobudo za priznavanje neformalnega in priložnostnega (izkustvenega) učenja prevzela Evropska unija. V evropskih dokumentih je priznavanje in potrjevanje prej pridobljenega znanja omenjeno kot eden od ključnih pogojev za uspešnost razvoja vseživljenjskega učenja – vendar z bolj ekonomskim prizvokom. S priznavanjem znanja, pridobljenega z neformalnim in priložnostnim učenjem, naj bi vseživljenjsko učenje pripomoglo k približevanju učenja potrebam družbe znanja. Ta pa je tesno povezana tudi z doseganjem lizbonskih ciljev, po katerih naj bi EU do leta 2010 /in naprej, op. a./ postala »najbolj konkurenčna in dinamična, na znanju temelječa ekonomija na svetu, sposobna trajne ekonomske rasti, z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezivnostjo« (Lizbonska strategija, 2000).

Tudi Memorandum Evropske unije o vseživljenjskem učenju (2000) poudarja, da je eden ključnih pogojev za učinkovit razvoj sistema vseživljenjskega učenja vrednotenje znanja s ciljem »/.../ pomembno izboljšati izobraževalne poti, s katerimi razumemo, ocenjujemo udeležbo in dosežke v neformalnem in priložnostnem učenju« (Memorandum Evropske unije o vseživljenjskem učenju, 2000: 15). Evropska komisija prav tako omenja priznavanje neformalno ali priložnostno pridobljenega znanja kot enega od pomembnejših področij izobraževanja, s katerim se uresničuje eno od temeljnih načel vseživljenjskega učenja — enakovrednost znanja, ne glede na način, kako je bilo pridobljeno (Commission of the European Communities, 2004).¹

V evropske trende se je seveda aktivno vključila tudi Slovenija. V publikaciji »Inventar o validaciji neformalnega učenja« (Hawley, Otero in Duchemin, 2010) so države Evropske unije (skupaj z nekaterimi pridruženimi državami) razvrstili v štiri kategorije, glede na razvitost sistema

1 Dober pregled Evropskih dokumentov lahko najdemo v publikacijah, ki so v zadnjem času izšle na to temo: Hozjan, 2010; Ivančič et al., 2007; Kelava, 2012; Svetina in Dobnikar, 2010; Vuković, Znidarič, Kunčič in Šibanc, 2008.